
MAA- JA KOTITALOUSNAISTEN KESKUKSEN VUOSIKERTOMUS 2022

Sisällys

Toiminta 2022	3
Hallinto	4
Jäsenistö.....	5
Toimihenkilöt.....	5
Tukipalvelut, tilintarkastajat ja julkaisut.....	7
Strategian toteutus teemoittain	8
Teema 1. Suomalaisen ruuan sankaritarinat.....	8
Teema 2. Ilmastomyönteinen ja kestävä yhteiskunta.....	9
Teema 3. Monimuotoinen luonto	12
Teema 4 Suomi kutsuu kylään	15
Yhteiset koulutustilaisuudet ja kehitystyö	19
Viestintä ja markkinointi	22

Toiminta 2022

Maa- ja kotitalousnaiset on valtakunnallinen ja kansainvälisesti linkittynyt asiantuntijajärjestö, jonka toiminnan keskiössä on ruoka- ja ravitsemusosaamisen vahvistaminen, maiseman- ja luonnonhoidon kehittäminen, yrittäjyyden tukeminen ja järjestötoiminta. Rakennamme kestävä, osaavaa ja osallistavaa yhteiskuntaa. Asioita tarkastellaan suomalaisen maaseudun näkökulmasta kaupungeja unohtamatta. Strategiakauden 2021–2025 visiona vuodelle 2025 on *Unelmiemme Suomi: Maistuva, monimuotoinen kestävä ja elinvoimainen*.

Vuosi 2022 oli Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry:n 29. toimintavuosi rekisteröityneenä yhdistyksenä. MKN Keskus on yleishyödyllinen yhdistys ja valtakunnallisen neuvontajärjestön keskusjärjestö.

MKN Keskus ohjaa ja koordinoi koko järjestön toimintaa. Se tukee piirikeskuksia ja paikallisyhdistyksiä järjestön yhteisten tavoitteiden saavuttamisessa. Se huolehtii mm. opetus- ja kulttuuriministeriön valtionavustuksen hakemisesta ja jaosta piirikeskuksiin, valvonnasta, raportoinnista ja tilityksistä. Keskus vastaa myös useiden aluerajat ylittävien ja valtakunnallisten hankkeiden hausta sekä hallinnoinnista. Tavoitekeskustelut piirikeskusten kanssa käydään syksyisin ja edellisvuoden toiminnan valtakunnalliset tulokset kootaan keväisin.

Toiminnan avaintulosalueita ovat ruoka-, ravitsemus- ja kotitalousneuvonta, maiseman- ja luonnonhoidon palvelut, yrityspalvelut ja järjestötoiminta sekä yhteisöllisyyden edistäminen. Huomioimme kestävä kehityksen ja ilmastonmuutoksen torjumisen sekä siihen sopeutumisen kaikessa toiminnassamme läpileikkaavana. Viestintä sekä Koti ja maaseutu -lehti tukevat avaintulosalueiden tavoitteiden saavuttamista.

Strategiakauden 2021–2025 toiminta painottuu neljään alla olevaan teemaan, joiden alla toteutamme erilaisia toimenpiteitä:

- Suomalaisen ruoan sankaritarinat
- Ilmastomyönteinen ja kestävä yhteiskunta
- Monimuotoinen luonto
- Suomi kutsuu kylään

Toimintavuoden aikana painotettiin tulevaisuuden järjestötoimintaa ja jäseniä. Kehitystyön pohjaksi laadittiin jäsenstrategia erillisessä hankkeessa. Kansainvälinen yhteistyö, erityisesti pohjoismaisen yhteistyön vahvistaminen, oli vuoden aikana järjestön kehityskohteena.

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän avustuksen avulla edistettiin järjestön toimintaedellytyksiä kestävä elämäntavan ja ympäristöarvojen toteuttamisessa, ravitsemustietoutta, terveellisiä elämäntapoja ja kestäviin valintoihin perustuvaa ruokakulttuuria, tietoutta kestävästä asumis- ja kulutustottumuksista, kestävä kotitalouden hoitoa, arjenhallinnan ja itsetekemisen taitoja, luonnon monimuotoisuutta sekä pienyritystoimintaa.

Jatkuva oppiminen ja kouluttautuminen on asiantuntijajärjestössä ensiarvoisen tärkeää. Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry kohdensi vuoden 2022 aikana entistä enemmän resursseja niin koulutukseen, sidosryhmätööhön kuin innovointiin.

Ruoka-, ravitsemus- ja kotitalousneuvonnassa nojattiin kansallisiin ravitsemussuosituksiin. Esimerkiksi kurssimateriaaleissa ja reseptiikassa kannustettiin kasvisten lisäämiseen ruokavaliossa. Koti ja maaseutu -lehden jokaisessa numerossa oli satokauteen sopiva teemakasvi, jonka ympärille rakentuivat myös Ruokaneuvot-sivut. Teemakasvista tehtiin aina myös mediatiedote. Näkyvänä osana toimintaa tuotettiin koko vuoden jatkunut kestäviin elämäntapoihin ja valintoihin kannustava somekampanja #huomisenhyväteko. Lisäksi valmisteltiin varautumiskurssia MKN ruoka-asiantuntijoiden käyttöön.

Maiseman- ja luonnonhoidon palveluissa toiminnan keskiössä oli luonnon monimuotoisuuden edistäminen niin maaseudulla kuin kaupungeissa. Teeman alla toteutettujen neuvonta- ja suunnittelupalvelujen lisäksi aloitettiin kolmivuotinen Luontotekoja-kampanja sekä toteutettiin useita muita kampanjoita yhteistyössä monien yhteistyötahojen kanssa. Maisemapalvelut edistivät kulttuuriympäristön hoitoa ja kestävästä hyödyntämisestä myös useissa hankkeissa.

Yrityspalveluissa elintarvikkeiden nimisuojanhanke jatkui myös vuoden 2022 aikana. MKN Keskus toteutti Turun yliopiston Brahea-keskuksen ja Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin kanssa #Nimisuoja2025 -hanketta, jonka avulla pyritään saamaan rekisteröityä Suomeen 20 uutta maantieteellistä merkintää EU-tasolla vuoteen 2025 mennessä. Maa- ja kotitalousnaisten yritysasiantuntijat yhteistyökumppaneineen viestivät nimisuojuksesta ja auttoivat nimisuojuhakemusten tekemisessä eri puolilla Suomea.

Vuoden aikana pidettiin ProAgrian yritysneuvojen kanssa yhteisiä YritysCase-valmennustilaisuuksia ja marraskuussa järjestettiin yhteiset kehittämispäivät Helsingissä.

Ukrainan sota ja sen johdosta kiihtyvä inflaatio sekä energiakriisi hallitsi koko vuotta 2022. Asiantuntijoiden koulutukseen panostettiin järjestössä vuoden aikana. Moni kurssi, neuvontatilaisuus ja kokous järjestettiin edelleen digitaalisesti. Myös asiakkaat löysivät sähköiset palvelumme, ja sitä kautta saimme uusia asiakkaita. Koronapandemian väistyttyä pystyimme tarjoamaan suuren osan järjestömme palveluista fyysisesti paikan päällä. Farmari-messut järjestettiin muutaman vuoden tauon jälkeen Mikkelissä (30.6.–2.7.), ja Maa- ja kotitalousnaiset osallistuivat tapahtumaan omalla osastollaan Keskuksen vetovastuulla.

Opetus- ja kulttuuriministeriö, ympäristöministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, maaseuturahasto, eri säätiöt ja yritykset sekä muut organisaatiot ovat rahoittaneet toimintaamme. Järjestön toimi- ja luottamushenkilöt sekä tuhannet jäsenet ja muut vapaaehtoiset ovat tehneet työtä sen eteen, että meillä olisi maistuva, viihtyisä ja elinvoimainen maaseutu sekä hyvinvoivat suomalaiset.

Hallinto

MKN Keskus ry:n varsinainen kokous

MKN Keskus ry:n varsinainen kokous pidettiin 23.11.2022 Hotel Arthurin tiloissa Helsingissä. Kokous pidettiin lähikokouksena. Kokoukseen osallistui yhteensä 17 virallista kokousedustajaa. Lisäksi kokouspaikalla oli 17 muuta osallistujaa. Kokouksen puheenjohtajana toimi Hanna Hautamäki Keski-Suomen piirikeskuksesta. Keskuksen sääntöuudistus hyväksyttiin kokouksessa.

Kertomusvuoden tunnustuspalkinto jaettiin Kerälän ympäristön maatalousnaiset ry:lle. Kerälän ympäristön maatalousnaiset on aikaansaava ja arvostettu toimija kotipitäjässään ja laajemmin Suomussalmen ympäristössä. Yhdistys tekee tärkeää talkoo- ja muonitustyötä, järjestää tapahtumia ja pitää toiminnallaan kyläyhteisöä elävänä. Yhdistys on jo vuosien ajan huomionnut toiminnassaan myös maahanmuuttajat, erityisesti Syyrian pakolaiset. Myös yhdistyksen ajan hermolla oleva toiminta ja rikas sidosryhmätyö, esimerkiksi Suomen Punaisen Ristin ja Suomussalmen seurakunnan kanssa, on huomioitu laajasti.

Lisäksi jaettiin kunniamaininta Tavastkengän Maa- ja kotitalousseuralle. Tavastkengän Maa- ja kotitalousseura Oulun alueella on suunnitelmallinen kyläkehittäjä. Kyläläiset on saatu mukaan kylän kehittämiseen ja pienistä resursseista osataan ottaa hyöty irti. Kylätoimintaa on viety eteenpäin vähitellen vaihe vaiheelta siten, että hankkeet ovat tukeneet toinen toisiaan. Hanketoteutuksissa on käytetty monipuolisesti erilaisia rahoituskanavia. Hankerahoituksella on toteutettu mm. maisemanhoitohanke sekä Tavastkengän kylätalon korjaustyöt. Yhdistys on paikallisesti, alueellisesti ja jopa kansainvälisesti hyvin verkostoitunut.

Hallitus

MKN Keskuksen hallitukseen kuuluivat toimintavuonna seuraavat henkilöt:

- puheenjohtaja pääsihteeri, emäntä Mervi Mäki-Neste (Etelä-Pohjanmaa)
- varapuheenjohtaja maa- ja metsätalousyrittäjä Tarja Tervo (Kainuu)
- jäsen, yrittäjä Päivi Alanne (Etelä-Suomi)
- jäsen, maa- ja metsätalousyrittäjä Pirjo Luotola (Keski-Suomi)
- jäsen, innovaatiojohtaja Merja Rehn
- jäsen, maa- ja metsätalousyrittäjä, myyjä Sanna Mäki (Länsi-Suomi)
- jäsen, sihteeri toiminnanjohtaja Christell Åström

Hallitus kokoontui toimintavuonna kahdeksan kertaa. Hallituksesta erovuorossa olivat jäsenet Päivi Alanne ja Pirjo Luotola. Varsinaisessa kokouksessa 23.11.2022 hallituksen erovuorossa oleva Päivi Alanne valittiin uudelle kaudelle (toimikausi 2023–2025). Uudeksi jäseneksi erovuorossa olleen Pirjo Luotolan tilalle valittiin Hanna Hautamäki (toimikausi 2023–2025).

Jäsenistö

Jäsenjärjestöt

Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry:n jäseniä ovat ProAgria Keskukset (8 kpl), ProAgria Keskusten Liitto sekä Lapin Maa- ja kotitalousnaiset ry. Paikallistason toimintayksiköitä, maa- ja kotitalousseuroja, maa- ja kotitalousnaisten osastoja tai muita vastaavia järjestöllä oli toimintavuonna noin 900. Jäsenrekisterin mukaan jäsenten määrä on 19 844, mutta tieto on puutteellinen. Edelleen on paikallisyhdistyksiä, jotka eivät ilmoita jäsentietoja jäsenrekisteriin. Puuttuvien jäsenten määrän arvioidaan olevan noin 3 200 jäsentä, jolloin jäsenmäärä on reilu 23 000.

Kunniajäsenet

Kunniajäseniä ovat emäntä Pirkko Kallio (Nivala) vuodesta 2003, maanviljelysneuvos Marja Kallio (Laukaa) vuodesta 2009 sekä maakuntaneuvos Eeva Nurmi (Humppila) vuodesta 2013.

Toimihenkilöt

MKN Keskuksen palveluksessa työskentelivät vuonna 2022 seuraavat henkilöt:

- Christell Åström, toiminnanjohtaja, päätoimittaja
- Leena Lahdenvesi-Korhonen, varatoiminnanjohtaja, kehitysjohtaja (maiseman- ja luonnonhoito)
- Minna Lehtipuu, vt. viestintäpäällikkö
- Tuula Lehtonen, toimituspäällikkö (Koti ja maaseutu -lehti)
- Marita Suontausta, kehityspäällikkö (ruoka, ravitsemus ja kotitalousneuvonta)
- Helena Velin, järjestöpäällikkö
- Susanna Winqvist, viestinnän erityisasiantuntija, 1.9.2022 alkaen
- Tiina Makkonen, vt. viestintäpäällikkö palkattomalla vapaalla 1.2.-31.12.2022

Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry:ssä on vuoden aikana ollut harjoittelussa Eeva Rantala 1.6.-31.8.2022 sekä työharjoittelussa Laura Aspholm 1.9.-30.11.2022. Lisäksi Nina Maunuaho on toiminut Maa- ja kotitalousnaisten Keskuksessa viestintäassistenttina sekä Koti ja maaseutu -lehden toimittajana 16.5.-31.8.2022.

Jäsenyys / edustus eri toimielimissä ja organisaatioissa

MKN Keskus jatkoi panostamista sidosryhmäyhteistyöhön ja toimialojemme ajankohtaiseen keskusteluun. Teimme hankeyhteistyötä erilaisten toimijoiden kanssa ja osallistuimme aktiivisesti aihealojemme lukuisiin kehitysryhmiin.

Maa- ja kotitalousnaisten Keskuksen henkilöstö on ollut edustettuina toimintavuonna mm. seuraavissa toimielimissä:

- Alfred Kordelinin säätiön Jaakko Kolmosen rahasto, jäsen Marita Suontausta, varajäsen Christell Åström
- Eduskunnan kotitalouden tukirengas, jäsen Marita Suontausta, varajäsen Helena Velin
- Eläköön maaseutu! -foorumi, MKN:n edustajina Mervi Mäki-Neste, Christell Åström
- EU:n biodiversiteettistrategian sitoumukset; ohjausryhmä, jäsen Leena Lahdenvesi-Korhonen, varajäsen Harri MäkiVuokko/ProAgria
- Green Care Finland ry:n hallitus, varapuheenjohtaja Christell Åström
- Hanhipelto-hankkeen ohjausryhmä (YM) jäsen Leena Lahdenvesi-Korhonen, varajäsen Christell Åström
- Helmi-seurantaryhmä, jäsen Leena Lahdenvesi-Korhonen, varajäsen Christell Åström
- Kuluttajaliiton Hävikkifoorumin ohjausryhmä, jäsen Marita Suontausta
- Kansainvälisen maisemapäivän valmisteluryhmä ja maisemakuvakilpailun raati (YM) jäsen Leena Lahdenvesi-Korhonen, varajäsen Christell Åström
- Kotitalous- ja kuluttajaneuvottelukunta, jäsen Marita Suontausta
- Kotitalouksien omatoimisen varautumisen järjestötoimikunta (Kova), jäsen Helena Velin
- Kouluruokaverkosto (OPH), jäsen Marita Suontausta
- Kulttuuriympäristöviestinnän yhteistyöryhmä Kyvyt, jäsen Leena Lahdenvesi-Korhonen, jäsen Susanna Winqvist
- Kulttuuriperintöstrategian ohjausryhmä (OKM), jäsen Leena Lahdenvesi-Korhonen, varajäsen Kalle Hellström (Oulu)
- Luonnonlaidunpäivän koordinoitiryhmä, jäsen Leena Lahdenvesi-Korhonen
- Maaseudun tukihenkilöverkon ohjausryhmä, jäsen Christell Åström
- Maatalouskoneiden tutkimussäätiön valtuuskunta, jäsen Helena Velin, varajäsen Christell Åström
- Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden nimisuojaytöryhmä (MMM), jäsen Christell Åström
- Maitohygienialiiton johtokunta, varajäsen Marita Suontausta
- Manner-Suomen maaseudun kehittämissuohjelman seurantakomitea, jäsen Christell Åström, varajäsen Leena Lahdenvesi-Korhonen
- Medlem i Nordiska Rådets Civilsamhällesnätverk, MKN:n edustajana Christell Åström
- Museoviraston luontorinki, jäsen Leena Lahdenvesi-Korhonen
- Museoviraston muinaisjäännösten hoidon asiantuntijarinki, jäsen Leena Lahdenvesi-Korhonen
- Naisten Valmiusliiton hallitus, jäsen Mervi Mäki-Neste, varajäsen Helena Velin
- Naisten Valmiusliitto, Naisten koulutuksen kehittämisyöryhmä, jäsen Helena Velin
- Nimisuoja 2025 -hankkeen (Ruokavirasto) ohjaus- ja työryhmä, jäsen Marita Suontausta
- Peltoheitot ja suopohjat -hankkeen ohjausryhmä (Suomen Metsäkeskus), jäsen Leena Lahdenvesi-Korhonen
- Perinnebiotooppien päivitysinventointien ohjaus- ja arviointityöryhmä (YM), jäsen Leena Lahdenvesi-Korhonen, varajäsen Saara Ryhänen (MKN Etelä-Savo)
- Perinnebiotooppien valtakunnallisen koordinaatioryhmä (YM), jäsen Leena Lahdenvesi-Korhonen, varajäsen Christell Åström
- Puunhalausviikon järjestelytoimikunta (Viherympäristöliitto, LUKE, MKN Keskus), jäsen Leena Lahdenvesi-Korhonen, Christell Åström, Susanna Winqvist
- ProAgria Keskusten Liiton hallitus, jäsen Mervi Mäki-Neste, varajäsen Pirjo Luotola
- Työ- ja elinkeinoministeriön Kuluttaja-asiain neuvottelukunta, jäsen Christell Åström, varajäsen Marita Suontausta

- Ruokaketjun viestinnän yhteistyöryhmä (MMM), jäsen Marita Suontausta, varajäsen Susanna Winqvist
- Vieraslajiasioiden neuvottelukunta (MMM), jäsen Leena Lahdenvesi-Korhonen, varajäsen Christell Åström
- Vieraslajiasioiden neuvottelukunta (MMM), viestintäjaosto, jäsen Leena Lahdenvesi-Korhonen
- Viheralan neuvottelukunta VihNe (Viherympäristöliitto), jäsen Leena Lahdenvesi-Korhonen
- Walter Ehrströmin säätiön hallitus, jäsen Christell Åström

Tukipalvelut, tilintarkastajat ja julkaisut

Taloushallinnon palvelut ostettiin vuoden 2022 aikana Taloushallinta Uniikki Oy:lta. IT-tukipalvelut ostettiin Mtech Digital Solutions Oy:ltä ja graafista suunnittelua ostettiin ProAgria Keskusten Liitto ry:ltä.

MKN Keskus ry:n tilintarkastajana toimi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab.

KOTI ja maaseutu -lehti

Toimituspäällikkö Tuula Lehtonen vastasi lehden suunnittelusta, toimitusprosessista ja yhteyksistä taittoon, painotalo Punamustaan, avustajiin ja asiamiehiin sekä lehden mainos- ja kilpailuyhteistyöstä.

Lehden taittopalvelu ostettiin ProAgria Keskusten Liitosta. Lehden taittoa ja markkinointimateriaalia valmistivat Birgitta Salminen ja Päivi Jokimies. Yhteyksistä Tilaajapalvelu Atex oy:n kanssa vastasivat toimituspäällikkö ja toiminnanjohtaja-päätoimittaja. Lehdelle työskenteli touko-elokuussa kesätoimittaja Nina Maunuaho. Hän kirjoitti, kuvasi ja editoi juttuja sekä tuotti sisältöä nettisivuille ja someen.

Lehdestä ilmestyi toimintavuonna 2022 yhteensä 8 numeroa: 6 kertaa 60-sivuisena ja yhden kerran 84-sivuisena tuplanumerona. Vuoden 2022 lopussa lehden painosmäärä oli noin 6 400, joista tilaaja noin 5 500. Lukijatutkimuksen mukaan jokaisessa tilaajataloudessa Koti ja maaseutu -lehteä lukee keskimäärin 2,7 lukijaa, joten kullakin numerolla on noin 17 500 lukijaa.

Lehteä rahoitettiin edelleen ensisijaisesti tilausmaksuilla. Mainostilaa myi resurssiensa puitteissa toimituspäällikkö. Lehden mainostulot vuonna 2022 olivat yhteensä 10 922,50 euroa + alv (vuonna 2021 yht. 6 500 €). Mainostilaa myytiin seuraaville: Kauppapuutarhaliitto, Ruokatieto Yhdistys, Kymppi-maukkaat (Laihian Mallas) sekä Bettermeno oy. Mainostuloihin sisältyy Kauppapuutarhaliitolle myyty advertoriaali (1800 euroa).

Toimintavuonna lehteä kehitettiin eteenpäin taitollisin ratkaisuin, ilmeen uudistuksilla ja jatkamalla laatuun panostamista avustajia valikoimalla. Maa- ja kotitalousnaisten Keskuksen ja piirikeskusten ruoka-asiantuntijat osallistuivat kehityspäällikön ohjauksessa lehden Ruokaneuvot-sivujen suunnitteluun ja toteutukseen. Järjestöpäällikkö työsti toimituspäällikön kanssa järjestösivuja. Kehityspäällikkö Lahdenvesi-Korhosen kanssa suunniteltiin Maisema muutoksessa -juttusarjan sisältö.

Lehti hankki julkaistavan materiaalin luotettaviksi todetuilta ammattivustajilta. Mukaan rinkiin tuli vuoden aikana joitain uusia tekijöitä ja vanhoja tippui pois. Valinnassa painotettiin valokuvien laatua ja tekstin julkaisuvalmiutta.

Toimintavuonna lehdessä käsiteltiin monin eri tavoin Maa- ja kotitalousnaisten osaamista ja kampanjoita: Joka numerossa oli kahden aukeaman mittainen MKN yritysasiantuntijoiden kanssa yhdessä toteutettu juttu ”Elinvoimainen maaseutu”. Ruokaneuvot, Maisema muutoksessa ja Teemakasvikset keräsivät lukijoilta runsaasti hyvää palautetta. Järjestöpalstalla jatkui järjestöpäällikön kirjoitusten julkaisu ajankohtaisista järjestöasioista. Lehden ruokaohjeet olivat Maa- ja kotitalousnaisten ruoka-asiantuntijoiden laatimia ja ammattivalokuvaaja Kati Laszkan kuvaamia.

Lukijapalautteen perusteella lukijat olivat jälleen erittäin tyytyväisiä Koti ja maaseutu -lehteen. Eniten hyvää palautetta lehti sai jutuista, joissa kerrottiin maaseudun pienistä yrittäjistä ja naisvoimasta. Puutarha- ja hyvinvointiaiheet ja lifestyle- ja luontoartikkelit saivat kiitosta. Palautteissa kiiteltiin edelleen sitä, että lehdessä ei ole naistenlehtihömpää tai liikaa mainoksia. Lehden kehuttiin kehittyneen entistä parempaan suuntaan.

Lehden Instagram-tili pysyi aktiivisena vuonna 2022 ja sitä päivitettiin resurssien mukaan. Seuraajien määrä nousi tasaisesti. Seuraajia oli vuoden loppuun mennessä 685.

Lehdelle avattiin alkuvuonna 2022 uudet kotisivut osoitteessa www.kotijamaaseutu.fi. Sivut saivat hyvän vastaanoton ja jutut pääsevät siellä näyttävästi esiin. Sivujen teknisestä toteutuksesta WordPress-alustalla vastasi Muuks oy ja sivujen ylläpidosta ja juttujen nettiin editoimisesta vastaa toimituspäällikkö. Kaikkia lehdessä julkaistuja artikkeleita ei julkaista netissä.

Lehden toimituspäällikkö etsi joka numeroon innostavan kotimaisen ja ekologisen lukijapalkinnon, jotta lehden lukijakilpailuun tulisi mahdollisimman paljon vastauksia. Lukijakilpailun kautta saatiin 352 palautetta vuoden lehdistä. Pääosa palautteesta tulee netin kautta, mutta noin 10 prosenttia tuli edelleen postitse – lisäksi palautetta otettiin vastaan puhelimitse ja somessa. Palautetta käytetään lehden sisällön suunnittelussa ja lehden uudistuksen kehittämisessä ja se käytiin joka numeron jälkeen läpi taittajien kanssa. Lukijakilpailuun saatiin palkintoja seuraavilta tahoilta: *Kauniisti kotimainen ja Puhtaasti kotimainen (Kauppapuutarhaliitto), WoodCart-klapikärky, eri kirjakustantamot, Erisan+ ja MKN Keskus.*

Vuonna 2022 lehden hinnat pysyivät entisellään (kesto 54 €, vuositilaus 64 €). Keväällä ja joulukuussa lehteä myytiin kampanjahintaan 40 euron/kestotilaus.

Lehti oli näyttävästi esillä Farmari-maatalousmessuilla Mikkelissä kesä-heinäkuussa. Lehteä markkinoivat toimituspäällikkö Tuula Lehtonen ja asiamies Leena Näsi sekä MKN-henkilöstö. Mikkelissä lehti sai näkyvyyttä ja uusia tilaajia. Messuille hankittiin arvottavaksi palkinto, jonka sponsoroiti Lumoava-koruyhtiö.

Lehti oli myös yhtenä järjestäjänä Kasvimaan Kaunotar -kilpailussa. Lehti tarjosi kilpailuun palkinnoksi kaksi lehden vuosikertaa 2023 vuodelle.

Vuoden 2022 lokakuusta alkaen toimituspäällikkö työsti lehdelle ulkoasu-uudistusta yhdessä Päivi Jokimiehen ja Birgitta Salmisen kanssa. Uudistukset näkyvät lukijoille vuoden 2023 alusta.

Muut julkaisut ja aineistot

Koti ja maaseutu -lehden lisäksi on tuotettu avaintulosalueittain neuvontatyötä tukevia viestintä- ja markkinointimateriaaleja. Niistä kerrotaan myöhemmin eri avaintulosalueiden toiminnan tulosten raportoinnin yhteydessä.

Strategian toteutus teemoittain

MKN:n toiminta vuonna 2022 pohjautui järjestön vuoteen 2025 ulottuvaan brändistrategiaan. Toimintakertomuksen jaottelu seuraa brändistrategian neljää teemakokonaisuutta: suomalaisen ruoan sankaritarinat, ilmastomyönteinen ja kestävä yhteiskunta, monimuotoinen luonto ja Suomi kutsuu kylään. Teemakokonaisuuksien tarkoituksena on vahvistaa toimintaa yli sektorijakojen ja lisätä yhteistyötä MKN:n asiantuntijoiden välillä.

Teema 1. Suomalaisen ruoan sankaritarinat

Tavoitteena oli tuoda esille suomalaista ruokakulttuuria ruokineen, tapahtumineen ja alueellisine vetonauloineen. Suomalaisille ruoantekijöille annettiin kasvot ja heidän ansaitsemansa kiitokset.

Toimintavuonna keskityimme ensisijaisesti tuottajiin ja yrittäjiin. Vaikutimme myös uusien suomalaisen ruoan sankaritarinoiden syntymiseen.

Kiitos suomalaiset ruoantuottajat

Paikallisista ruoantuottajista ja -jalostajista sekä paikallisista raaka-aineista viestittiin monikanavaisesti (tapahtumissa, somessa, tiedottein ja lehtiartikkelein) tavoitteena yhdistää ruoantekijät ja kuluttajat. Koti ja maaseutu -lehden jokaisessa numerossa oli satokautteen sopiva teemakasvis, jonka ympärille rakentuivat Ruokaneuvot-sivut. Kustakin teemakasviksesta tehtiin myös mediatiedote.

Maistuva maaseutuyritys -tunnustuspalkinnot

Tunnustuspalkinnot jaettiin Farmari-messuilla. Maistuva maaseutu on yrityksille vuosittain annettava tunnustuspalkinto, jonka Maa- ja kotitalousnaiset lanseerasi Suomi 100 -juhlavuonna. Maakunnittain myönnettävällä palkinnolla nostetaan esille maaseudun upeita makuja, raaka-aineita, ruokayrityksiä ja ruoka-arteita. Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry koordinoi tunnustuksen jakoa tasavuosina.

Loka-marraskuussa vietettiin MKN:n kekriviikkoja, joiden aikana nostettiin suomalaista sadonkorjuujuhlaa esiin monin eri tavoin ja kannustettiin käyttämään sesongin kasviksia ja täysjyväviljaa ruokavaliossa.

Eri tiedotusvälineiden kanssa tehtiin yhteistyötä suomalaiseen ja paikalliseen ruokaan ja ruokakulttuuriin liittyvien myönteisten mielikuvien esiin nostamiseksi, jotta suomalaisten ruoantuottajien näkyvyys eri medioissa ja kanavissa vahvistuu. Sen myötä on syntynyt vuoropuhelua ruoantuottajien ja kuluttajien välille mm. somekanavissamme.

Rahoitus: OKM

#Nimisuoja 2025

Helsingin Yliopiston Ruralia-instituutin ja Turun Yliopiston Brahea-keskuksen kanssa toteutettavassa #Nimisuoja2025-hankkeessa Keskuksen tehtävänä oli tuottaa digitaalinen oppimateriaalipaketti nimisuojavaikkeen toisen asteen opiskelijoille. Oppimateriaalia on saatu hyödynnettyä oppilaitoksissa. Oppimateriaaliin kuuluvat videot sekä oppilaan ja opettajan materiaalit. Videoita on jaettu hankeverkoston sosiaalisessa mediassa. Lisäksi Koti ja maaseutu -lehdessä oli nimisuoja-artikkeli.

MKN on mukana valtakunnallisessa nimisuoja-asiantuntijaverkostossa. Yhteistyössä piirikeskusten ruoka- ja yritysasiantuntijoiden kanssa selvitettiin mahdollisia nimisuojuatuotteita ja -tuottajia sekä kannustettiin ja autettiin yrityksiä nimisuojan hakemisessa.

Rahoitus: MMM/Ruokavirasto

Teema 2. Ilmastomyönteinen ja kestävä yhteiskunta

Tavoitteena oli saada eri ikäiset kuluttajat toteuttamaan erilaisia arkisia ilmastotekoja ja tekemään pieniä ja suuria tekoja luonnon hyväksi sekä tukea yrityksiä vastuulliseen toiminnan kehittämiseen. Lähtökohtana oli, että jokainen meistä voi omalla toiminnallaan vaikuttaa lähiympäristöönsä.

Huomisen hyvä teko

Vuoden aikana MKN:n ruoka-, maisema- ja yritysasiantuntijat piirikeskuksissa tuottivat Keskuksen koordinoimana MKN:n kotisivuille ja sosiaaliseen mediaan (Facebook, Instagram, Twitter, TikTok) joka viikko ympäristövinkin #huomisenhyväteko. Vinkit olivat arkisia, pieniä tekoja, joilla on myönteistä seurausta ympäristön hyvinvointiin, maisemaan, luontoon tai ilmastoon. ”Ympäristö” saattoi olla kotiympäristö, kylä tai

kaupunki, tai koko Suomi. Näkökulma oli ruokaan, yritykseen, MKN-järjestöön tai maisemaan liittyvä. Vinkkejä jaettiin hyvin esimerkiksi Facebookissa ja kävijät intoutuivat usein keskustelemaan viikon aiheesta ja miettimään omia tottumuksiaan. Lehdistötiedotteet aiheesta poikivat myös artikkeleita lehtiin ympäri Suomen.

Rahoitus: OKM

Suomalainen ilmastoystävällinen ruoka

Piirikeskusten ruoka-asiantuntijat järjestivät ilmastoystävälliseen ruokaan liittyvää neuvontaa eri menetelmin. Esillä olivat muun muassa lähi-, sesonki- ja hävikkiruoka sekä säilöntä. Neuvonnan tueksi tuotettiin aineistoja eri kanaviin. Hävikkiruoasta oli artikkeli Koti ja maaseutu -lehdessä, ja joka lehteen Ruokaneuvoihin tuotettiin kasvispainotteisia ruokaohjeita.

Piirikeskusten asiantuntijoille koottiin toimintaohjeet hävikkipöytäesittelyjen pitämiseen erilaisissa tapahtumissa.

Rahoitus: OKM

Kauden teemakasvi fenkoli: paistettu fenkoli, Koti ja maaseutu 2/22. Kuva:Kati Laszka.

Pieni pala maaseutua -kampanja

Yhdistyksille ja niiden jäsenille suunnattua kolmivuotista Pieni pala maaseutua -kampanjaa toteutettiin viimeistä vuotta. Kampanjalla pyrittiin hillitsemään ilmastonmuutosta, lisäämään kasvisten käyttöä ja yhteisöllistä toimintaa. Kampanja piti sisällään runsaasti erilaisia toimenpiteitä:

- Edistettiin kotitarveviljelyä, kannustettiin myös yhteisten viljelypalstojen tai -laatikoiden perustamiseen. Yhteisiä viljelyksiä tehtiin lähinnä istuttamalla omenapuu tai marjapensas tai perustamalla lavaviljelys päiväkodin tai koulun pihaan.
- Järjestettiin yhdistysten tempauksia ja tapahtumia kasvisten käytön lisäämiseksi yhdistyksissä, kaupoissa, päiväkodeissa ja kouluissa.
- Nautittiin yhteisesti kasvatetusta sadosta ja säilöttiin satoa kursseilla tai työpajoissa.
- Kannustettiin perustamaan niittyjä tai jättämään osa nurmikkoa ajamatta, jotta luonnon monimuotoisuus säilyisi.
- Arvottiin edellisenä vuonna järjestetyn kasvistenkäytön seurannasta järjestetyn kasviskisan palkinnot.

Rahoitus: OKM, paikallisyhdistysten vapaaehtoistyö ja paikalliset yhteistyökumppanit, Marjan- ja hedelmänviljelijäin liitto, Kauppapuutarhaliitto, Kotimaiset kasvikset, MTK ja Puutarhaliitto. Kasviskisan palkinto: MKN Keskus ja Maaseutumatkailuyritys Iloranta.

Hyvästi ruokahukalle

MKN:n Ruokaneuvoihin, TikTok- ja Youtube-kanaville tuotettiin varsinkin nuorisolle suunnattuja hävikkiruokavinkkejä ja -reseptejä sekä koottiin ruoka-asiantuntijoille ja järjestöaktiiveille toimintamalli hävikki-infotilaisuuden pitämisestä esimerkiksi toisen asteen oppilaitoksissa. Reseptejä ja videoita on jaettu sosiaalisessa mediassa. Videoista ja materiaaleista on informoitu mm. muille hävikkihankkeille.

Rahoitus: Tampereen talouskoulun säätiö

Älä ruoki hukkaa!

Yhteistyössä Luonnonvarakeskus Luken, Kotitalousopettajien liiton ja Suomen luokanopettajien kanssa tehdyssä hankkeessa *Älä ruoki hukkaa – perusopetuksen oppilaat vaikuttajina ruokahävikin vähentämiseksi kotitalouksissa* tuotettiin ympäristöopin ja kotitalouden opetukseen työkalupakit ruokahävikin opettamiseen ja projektivinkkejä, joiden avulla oppilaat voivat vaikuttaa ruokahävikin vähentämiseen kotitalouksissa. MKN:n piirien ruoka-asiantuntijat jalkautuivat 28 peruskouluun.

Rahoitus: MMM/Ruokavirasto

Kuluttajien Hävikkifoorumi

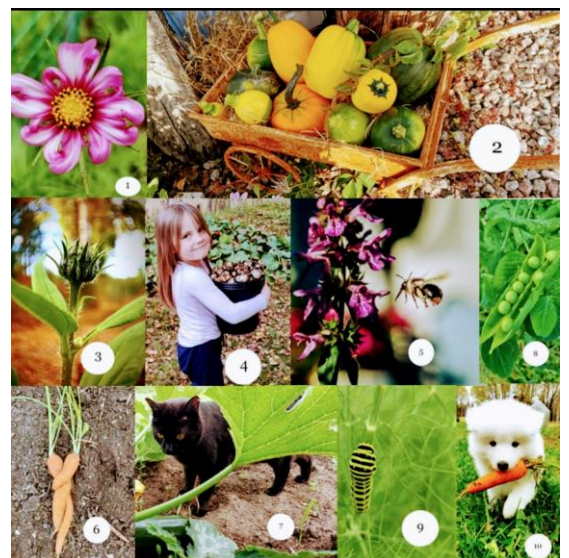
MKN Keskus on mukana Kuluttajaliiton koordinoimassa kansallisessa *Hävikkifoorumi-hankkeessa* (2020–2023). Maa- ja kotitalousnaisten kotisivuille koottiin hävikkireseptiikkaa Ruokaneuvot-osioon. Koti ja maaseutu -lehdessä nro 4–5/2022 oli hävikkiaiheinen reseptisivu. Hävikkifoorumille tuotettiin aiheesta toimintavuonna blogiteksti. Lisäksi tuotettiin somevaikuttaja Mikael Sundbergin kanssa hävikkiaiheisia YouTube - ja TikTok-videoita. Lisäksi osallistuimme työpajatyöskentelyyn ja meillä oli edustaja ohjausryhmässä.

Rahoitus: MMM/Ruokavirasto

Melonia meilläkin? -hanke

Melonia meilläkin? -hankkeessa tuotettiin kasvien käytön lisäämiseen tähtäävä työkalupakki neuvonta- ja opetusmateriaalista, joka on tarkoitettu järjestön ruoka-asiantuntijoille, järjestöväelle, opettajille ja muille neuvontatyötä tekeville sekä asiasta kiinnostuneille kuluttajille. Työkalupakki sisältää opetusmateriaalin Suomessa menestyvien uusien kasvien kasvattamiseen, ruokakurssiaineiston sekä muuta kasvien käytön lisäämistä edistävää materiaalia. Hankkeessa toteutettiin kaksi runsaasti osallistujia kerännyttä webinaaria sekä kaksi livelähetystä somessa. Materiaali julkaistiin Maa- ja kotitalousnaisten kotisivuilla maajakotitalousnaiset.fi/meloniameillakin. Yhteistyökumppanina hankkeessa oli Puutarhaliitto.

Hankkeessa järjestettiin somessa toteutettu suuren suosion saanut Kasvimaan kaunotar -valokuvauskisa, joka keräsi peräti 306 kuvaa. Kuvista karsittiin 10 kuvaa loppukilpailuun äänestettäväksi. Äänestyksessä annettiin kuville yhteensä 903 ääntä. Kisan yhteistyökumppaneina oli Biolan, Puutarhaliitto ja Koti ja maaseutu -lehti.

Loppukilpailuun valitut kuvat.

Rahoitus: Tampereen Talouskoulun säätiö, Kasvismaan kaunotar -kisan palkinnot: Biolan ja Koti ja maaseutu -lehti.

Kinkkutempu

Maa- ja kotitalousnaiset oli mukana kuudetta kertaa järjestetyssä kinkkutempussa, joka innosti jälleen ennätysmäärän suomalaisia tekemään kiertotalousteon.

Maa- ja kotitalousnaisten roolina oli viestiä asiasta ja muistuttaa, ettei paistinrasvoja saa kaataa viemäriin. Kinkkutempu toi konkreettisen esimerkin kiertotaloudesta kuluttajien arkeen ja helpon mahdollisuuden osallistua mukaan omalla teolla.

Kampanja toteutettiin yritysysteistyöprojektina. Kinkkutempun mahdollistajat olivat Maa- ja kotitalousnaiset, Kemianteollisuus, Neste, K-ryhmä, Lassila & Tikanoja, Suomen Pakkauskierätyt RINKI, Atria, HKScan, Snellman, Rasmix, Vesilaitosyhdistys, Suomen Kiertovoima ry KIVO ja kunnalliset jätelaitokset, Suomen Kuntaliitto, sekä Ympäristöteollisuus- ja palvelut YTP ry.

Vesienhoidon, luonnon monimuotoisuuden ja maiseman kannalta optimaalinen rantavyöhyke

Vesistöjen ranta-alueille ja reunavyöhykkeelle kohdistuu useita erilaisia maankäyttöön, vesienhoitoon, luonnon monimuotoisuuteen, maisemakuvaan sekä maataloutuksiin liittyviä merkityksiä ja tarpeita. Hankkeessa kootaan tutkimustietoa erilaisista rannan suoja- ja reunavyöhykkeiden tyypeistä, yhteensovitetään erilaisten tarpeiden vaatimuksia ja laaditaan aineistosta neuvontamateriaalia. Hankkeen tavoitteena on myös tuoda alan eri teemojen tutkijoita yhteen ja yhteiseen keskusteluun. Hankkeen kohderyhmänä ovat maa- ja metsätalousyrittäjät ja neuvontasektori sekä ympäristö- ja maataloushallinto ja alan tutkijat. Hanketta toteutetaan monialaisesti laajalla sidosryhmäverkostolla vuosina 2022–2024.

Rahoitus: Maa- ja vesitekniikan tuki ry

Teema 3. Monimuotoinen luonto

Teeman tavoitteena oli tuoda laajasti esille luonnon monimuotoisuuden merkitystä, selvittää sen tilaa tutkimuksilla ja kartoituksilla sekä edistää monimuotoisuutta hoitosuunnitelmilla ja -toimenpiteillä yhdessä maanomistajien, kuntien, yhdistysten ja yritysten kanssa. Lisäksi tavoitteena oli jalkauttaa uusinta tutkimustietoa.

Teemaa tuotiin esiin kampanjoissa ja hankkeissa sekä viestimällä monipuolisesti luonnon monimuotoisuuden edistämisen mahdollisuuksista. MKN:n maisema-asiantuntijoista koostuva valtakunnallinen viestintätiimi viesti säännöllisesti järjestön somekanavissa monimuotoisen luonnon edistämisen puolesta erillisen viestintäsuunnitelman mukaan.

Lumoinfot

Maisema- ja ympäristöasiantuntijat toteuttivat 60 luonnon monimuotoisuuden edistämisen merkitystä avaavaa lumoinfoa yhdistyksille, yhteisöille ja kunnille. Infoissa yhdistyi myös Luontotekoja-kampanjan sanoma ja mm. laidunnuksen mahdollisuuksien ja merkitysten esille tuominen erilaisten viheralueiden hoidossa.

Rahoitus: OKM

Luontotekoja-kampanja

Järjestön maisema- ja ympäristöasiantuntijat kampanjoivat tehostetusti luonnon monimuotoisuuden edistämisen puolesta vuosina 2022–2024. Vuoden 2022 erityisteemana oli laidunnuksen merkitys luonnon monimuotoisuudelle, maisemalle ja yleiselle alueiden viihtyisyydelle. Julkaisimme kotisivuilla ja sosiaalisessa mediassa blogitekstejä, joissa asiantuntijamme avasivat laidunnuksen hyötyjä tutkittuun tietoon perustuen. Teeman ympärillä pidettiin myös luentoja ja infoja sekä järjestettiin keskustelutilaisuus osana Sitran suurta luontodialogia. Kampanjassa esiteltiin myös kummitiloja, kummieläimiä ja mielenkiintoisia laiduntarinoita ympäri Suomen. Osana *Luontotekoja*-kampanjaa osallistuimme myös Suomen ensimmäisen luonnonlaidunpäivän järjestelyihin 18.6.2022 ja tapahtumiin sekä edistimme avoimien ovien tapahtumia tiloilla ympäri Suomea. Ensimmäisen Luonnonlaidun päivän järjestelyissä olivat mukana Luonnonlaidunlihan tuottajat ry, Metsähallitus, WWF Suomi, Luonnon- ja riistanhoitosäätiö, ProAgria Keskusten Liitto ja MKN Keskus.

Rahoitus: OKM

Luonnonlaidunpäivän mediakerros.

Puunhalausviikko ja Suomen luonnon päivä

Seitsemättä kertaa järjestetty puunhalausviikko 22.-28.8.2022 kannusti ihmisiä halaamaan puita ja osoittamaan arvostusta lähiympäristöään kohtaan. Kampanjan tueksi laadittiin artikkelisarja sekä tiedotteita. Kampanja on vakiinnuttanut paikkaansa myös osana Suomen luonnon päivän virallista juhlintaa. #puunhalausviikko-aihetunnisteen käyttö on runsasta sosiaalisessa mediassa. Kampanjaviikolla hanketoimijat olivat esillä niin printtimediassa kuin myös tv:ssä. MKN Keskus järjesti Puunhalausviikon yhteistyössä Viherympäristöliiton, Luonnonvarakeskuksen ja Natur och Miljön kanssa.

Rahoitus: OKM

MKN maisema-asiantuntijat näyttivät esimerkkiä Puunhalausviikolla.

Neliometri pellavaa -hanke

Maa- ja kotitalousnaiset olivat mukana Taitoliiton vetämässä Ruotsista alkunsa saaneesta *Neliometri pellavaa* -hankkeessa. Tavoitteena oli, että kuka vain voi kasvattaa neliömetrin pellavaa. Siemeniä sai Taitoliitosta. Maa- ja kotitalousnaisten yhdistykset ja jokunen henkilökin olivat hankkeessa mukana hieman isommalla panostuksella ja kasvattivat aarin pellavaa. Näitä aarin aloja kertyi noin 20. Projektin tarjosi mielenkiintoista yhteisöllistä tekemistä ja mahdollisesti myös perinteisten taitojen siirtämistä seuraaville sukupolville. Hankkeessa järjestettiin runsaasti kuulihoitoja keränneitä webinaareja, joissa opastettiin pellavan kasvatukseen, korjuuseen ja käsittelyyn. Suomen maatalousmuseo Sarka oli myös hankkeessa mukana. Museossa järjestettiin syksyllä köyrimarkkinoiden yhteydessä pellavan eri käsittelyvaiheiden työnäytöksiä, jossa oli edustus myös maa- ja kotitalousnaisista. Hanke jatkuu tulevana vuonna pellavan kehräämisellä ja kudonnalla.

Rahoitus: OKM

Pellavaa. Kuvat Jaana Sohlman ja Anu Ainasoja.

Voimajohtoalueiden hoito

MKN Maisemapalveluiden yhteistyö voimajohtoalueiden perinneympäristöjen kehittämisessä jatkui jo kuudetta vuotta. Maanomistajien kiinnostus voimajohtoalueiden luonnon monimuotoisuuden kehittämiseen ja Fingridin perinneympäristöjen hoidon tukeen lisääntyy vähitellen.

Rahoitus: Fingrid

Teema 4 Suomi kutsuu kylään

Toimintavuoden aikana lisättiin yleistä tietoisuutta kulttuuriympäristön arvoista ja mahdollisuuksista, arvokkaista maisema-alueista, paikallisesta kulttuuriperinnöstä, ruokaperinteestä, tavoista, taidoista ja historiasta monimuotoisesti sekä edistettiin näistä lähtevää aitouteen perustuvaa kestävästä yrittäjyyttä. Yhteisöllisyyttä vahvistettiin yhteisillä tapahtumilla ja tempauksilla.

Pienet, suuret elämyspaketit

Suomi tarjoaa lukuisia vierailemisen, kokemisen ja aistimisen arvoisia reittejä, kulttuuriympäristöjä, maisemia, rakennuksia, ilmiöitä, tapahtumia, makuja ja palveluja sekä tutustumisen arvoisia ihmisiä. Tarjolla on kylä asukkaineen ja kylätapahtumineen, luonto- ja maisemakohteita, kulttuuria, kansantietäjiä ja tarinankertojia, paikallisia makuja, maakuntien erikoisuuksia, näyttelyitä, toreja, pop up -tapahtumia, aktiviteetteja ja majoitusvaihtoehtoja majataloista maisemaigluihin. Kotimaanmatkailu on suosittua, ja erilaiset elämyspalvelut ovat kysytyjä. Piirikeskusten asiantuntijat kehittivät yritysten edustajien kanssa erilaisia ja -kokoisia elämyspaketteja.

#MaaseudunSankarit -teeman alla nostettiin maaseudun yrittäjiä ja yritysten tarinoita esille eri medioissa vuoden aikana. Tavoitteena oli nostaa esille maaseudulla toimivien yritysten monipuolisuutta.

Rahoitus: OKM

Impin päivä 11.6

Impin päivä osui vuonna 2022 samaksi päiväksi kun Suomen Kylien Avoimet kylät -päivä. Tapahtumia kannustettiin järjestämään yhdessä paikallisten kyläyhdistysten kanssa ja päivän toteuttamiseksi tarjottiin erilaisia ideoita, joissa samalla saattoi hyödyntää neuvonta-alojamme. Osa yhdistyksistä järjesti Impin päivän tapahtumansa perinteisesti, useimmiten liikuntatapahtumana.

Impin päivän viettoa. Kuvat Sirke Lehtilä.

Yhdistysten kekritapahtumat

Maa- ja kotitalousnaisten Keskuksen toteuttaessa kekriä pääasiallisesti somekanavissa, kannustimme yhdistyksiä järjestämään konkreettisia kekritapahtumia ja kertomaan kekristä yksinkertaisimmillaan pari tuntia kestävässä kasvisesittelyssä paikallisessa kaupassa tai pitämällä esitys kekristä esimerkiksi kouluissa tarjoten pieniä maistiaisia.

Yhdistykset järjestivät edellä mainittujen lisäksi kirkkopyhiä, myivät tuotteita torilla ja järjestivät kekrimarkkinoita muiden tahojen kanssa. Kekrilounailla ja -päivällisillä tarjottiin sadonkorjuun herkkuja. Myös ohjelmallisia tapahtumia järjestettiin. Muutamia tapahtumia oli rakennettu olkinen kekripukki poltettavaksi pimeässä illassa.

Kiuruveden maa- ja kotitalousnaiset myivät tuotteita torilla. Kuva Essi Keto

Taipalsaarella oli monen toimijan yhteiset kekri markkinat, kuva: Heli Sahlman. Leppäkorvessa Lohjalla tarjottiin sadonkorjuu-päivällinen, kuva Suvi Malin. Perhossa piirikeskuksen toiminnanjohtaja Kirsi Varila kertoi kekriperinteestä, kuva Lahja Varila

Tervossa väkeä kertyi satamäärin katsomaan kekritapahtuman päätteeksi poltettua valtaisa kekripukkia. Paikalla pääsi nauttimaan tapahtumatilan lihakarjasta tehdyistä hampurilaisista sekä muista antimista ja illan maagisesta tunnelmasta. Kuvat: Helena Velin

Kansainvälinen maisemapäivä

Kansainvälistä maisemapäivää vietetään vuosittain 20.10. Euroopan neuvoston maisemayleissopimuksen vuosipäivänä. Euroopan neuvoston maisemayleissopimuksen tavoitteena on suunnitella, hoitaa ja suojella kaikenlaisia maisemia. Sopimus kannustaa kaikkia osallistumaan maisemien tarkasteluun ja niitä koskevaan päätöksentekoon. Euroopan neuvoston maisemayleissopimus on ensimmäinen kansainvälinen sopimus, joka koskee pelkästään maisemaa.

Kansainvälistä maisemapäivää vietettiin vuonna 2022 kuudetta kertaa. Maisemapäivä on myös osa Euroopan kulttuuriympäristöpäivien ohjelmaa. Maisemapäivän vakiintuneeseen viettoon liittyy #arkimaisema-valokuvakilpailu, maisemasymposium ja ohjatut maisemakävelyt. Vuonna 2022 maisema-asiantuntijat järjestivät eri puolilla Suomea seitsemän kävelytapahtumaa.

Maisemapäivän järjestelyistä vastasivat ympäristöministeriö, Suomen ympäristökeskus, Suomen Kotiseutuliitto, Museovirasto, Viherympäristöliitto ja MKN Keskus.

Rahoitus: SYKE ja ympäristöministeriö

Maisemapäivän viettoä Mikkelissä. Kuva Leena Lahdenvesi-Korhonen.

Kuntia kulttuuriympäristöohjelmien tekoon kannustavan opasmateriaalin tuottaminen

Hankkeessa tuotetaan vuosien 2022–2023 aikana vuonna 2009 julkaistulle *Kulttuuriympäristöohjelma - miksi ja miten* -oppaalle täydentävää aineistoa. Opasaineistossa tuodaan esille, miten kulttuuriympäristöohjelmat voivat kytkeytyä kunnan yleiseen ja eri sektoreiden toimintaan sekä, miten kulttuuriympäristöohjelmat voivat tukea maakuntien ja kuntien alueellisia ja paikallisia toimijoita.

Rahoitus: ympäristöministeriö

Maiseman muutoksessa mukana 2 -hanke

Maiseman muutoksessa mukana valokuvaus ja viestintähankkeen tavoitteena oli lisätä yleistä tietoisuutta valtakunnallisesti arvokkaista maisema-alueista, maiseman muutoksesta ja läheisen ja arvokkaan kulttuuriympäristön arvoista ja hyödyntämismahdollisuuksista.

Hankkeessa kuvattiin uudelleen 25 maisemakohtetta 18 valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella Etelä-Suomesta Lappiin. Aineistosta tuotettiin artikkeleita ja videoita hankkeen sivuille www.maajakotitalousnaiset.fi/maisemanmuutos sekä somekanaviin.

Aineistoista tehtiin myös lehtijuttuja julkaistavaksi *Koti* ja *maaseutu* -lehdessä vuonna 2023. Kuvaparit ovat esillä Maa- ja kotitalousnaisten sekä *Kylään maisemaan* Facebook- sekä Instagram-somekanavissa. Niihin on reagoitu ja ne ovat tavoittaneet yhteensä jo yli 32 000 seuraajaa.

Rahoitus: ympäristöministeriö

Yhteiset koulutustilaisuudet ja kehitystyö

Maa- ja kotitalousnaisten johdon tilaisuudet

Vuoden 2022 aikana pidettiin kerran kuukaudessa ajankohtaiskatsaus MKN piirikeskusten toiminnanjohtajien kanssa.

Maa- ja kotitalousnaisten johdon kesäseminaari järjestettiin Hämeenlinnassa, Inkalan Kartanolla 14.–15. kesäkuuta. Tilaisuuteen osallistui MKN Keskuksen hallituksen jäseniä ja työntekijöitä sekä MKN:n piirikeskusten toiminnanjohtaja ja puheenjohtaja. Päivien aikana tutustuttiin Etelä-Suomen MKN:n piirikeskuksen toimintaan alueella. Seminaarissa keskusteltiin järjestön ajankohtaisista asioista, pohdittiin tulevaisuuden jäsenyyttä järjestössä sekä luotiin katse tulevan vuoden toimintaan.

MKN:n toimihenkilöiden koulutuspäivät toteutettiin vuoden aikana asiantuntijaryhmittäin.

Järjestön sisäisen yhteistyön kehittäminen

Uutena toimena MKN keskus aloitti kaikille MKN asiantuntijoille lähetettävän ajankohtaiskirjeen, jossa lyhyesti kerrotaan MKN Keskuksen ajankohtaisista, työn alla olevista, asioista. Lisäksi Maa- ja kotitalousnaisten hallituksen aloitteesta pidettiin lokakuussa ensimmäisen kerran MKN piirikeskusten luottamushenkilöille kohdistetut ”MKN iltakahvit” Teamsissä. Näillä toimenpiteillä on pyritty lisäämään tiedon kulkua ja avoimuutta, Keskuksen ja piirikeskusten välillä.

MKN ruoka-asiantuntijat

Ruoka-asiantuntijat pitivät vuoden aikana viisi kertaa Teams-tapaamisia, joissa käytiin läpi ajankohtaisia asioita, mietittiin ruokakurssien sisältöjä, kuultiin ravitsemuksesta ja tulevista pohjoismaisista ravitsemussuosituksista. Sen lisäksi kokoonnuttiin lokakuussa läsnä tapaamiseen Helsinkiin Keskustakirjasto Oodiin 4.10. Päivän aikana mietittiin ruokaneuvonnan tulevaisuutta, puhuttiin öljyjen merkityksestä ravitsemuksessa, maisteltiin öljyä ja viinietikoita ja kokkailtiin kaura- ja kasvisruokia. Osa osallistui seuraavana päivänä (5.10.) Luomuelintarvikepäivään.

MKN maisema

Maisema-asiantuntijat kokoontuivat vuoden aikana kuusi kertaa yhteisiin kehityspalaveriin ja viisi kertaa suunnittelemaan maiseman Luontotekoja-kampanjaa ja someviestintää. Lisäksi maisema-asiantuntijoille järjestettiin kolme paikkatietoinfoa (ArcGIS) sekä erilliset maastokoulutuspäivät luonnon monimuotoisuuden edistämisen teemalla 24.8. Etelä-Savossa Hirvensalmella, Kangasniemellä ja Mikkelissä. Osa maisema-asiantuntijoista osallistui samalla myös Mikkelissä 25.8. järjestettyihin ympäristöhallinnon kulttuurimaiseman hoidon neuvottelupäiviin.

Maisema-asiantuntijoita koulutuspäivän vietossa. Kuva Leena Lahdenvesi-Korhonen.

MKN yritys

Yritysasiantuntijat kokoontuivat vuoden aikana seitsemän kertaa yhteisiin kehityspalaveriin. Vuoden aikana tiivistettiin yhteistyötä ProAgrian ja MKN:n yritysasiantuntijoiden välillä järjestämällä kahdeksan Yritys Case -tilaisuutta, joissa nostettiin esiin eri keskusten yritysneuvontakokemuksia ja keskusteltiin niistä.

Vuoden aikana pidettiin lisäksi yhteisiä MKN ja PA yritysasiantuntijapalavereita. Kaiken kaikkiaan nämä yhteiset tilaisuudet ovat saaneet kiitosta asiantuntijoilta ja niiden toteutusta jatketaan vuoden 2023 aikana.

MKN ja ProAgrian yritysasiantuntijoille järjestettiin myös yhteiset kehittämispäivät 9.-10.11 Helsingissä. Päivillä verkostoiduttiin, pohdittiin tulevaisuuden asiakkaiden tarpeita ja mm. asiantuntijoiden tehtäviä, toimintatapoja, markkinointia ja viestintää. Päivillä kuultiin myös tulevan CAP 27 -ohjelmakauden yritystuista. Osallistujat pitivät koulutuspäiviä sekä sisällön että sosiaalisen kanssakäymisen näkökulmasta onnistuneina.

Maa- ja kotitalousnaisten järjestötoiminta

Tulevaisuuden järjestö -ytimessä osaaminen ja uusi osallisuus -hanke

Vuoden 2022 aikana Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry toteutti OKM:n erityisavustuksen turvin hanketta, *Tulevaisuuden järjestö – ytimestä osaaminen ja uusi osallisuus*. Hankkeessa pyrittiin vastaamaan tulevaisuuden nopeasti muuttuviin haasteisiin ja haettiin neuvontajärjestölle uutta suuntaa, samalla miettien keinoja vaikuttavuuden vahvistamiseksi. Hankkeessa laadittiin järjestölle jäsenstrategialuonnos sekä konkreettinen toimintasuunnitelma, jossa jäsenet ja muut toiminnan osalliset ovat keskiössä. Hankkeen tavoitteena oli esittää vaihtoehtoisia malleja ja uusia avauksia sekä vertaistukea myös muiden järjestöjen jäsenyyden ja osallisuuden kehittämiseen.

Hankkeessa laadittiin jäsenstrategialuonnos, jossa tarkastelussa olisi tulevaisuuden vaihtoehtoisia jäsenyyksiä. Strategiassa huomioidaan käynnissä olevat yhteiskunnalliset muutokset ja pyritään myös arvioimaan tulevaisuuden trendit järjestötoimintaan peilaten.

Strategialuonnoksen pohjalta laadittiin toimintasuunnitelma Maa- ja kotitalousnaisten järjestön toiminnan vahvistamiseksi. Toimintasuunnitelma sisältää käytännön toimenpiteitä niin lyhyen kuin pitkän aikavälin osalta, miten vahvistaa jäsenoimintaa ja millä varmistetaan että Maa- ja kotitalousnaiset edelleen vuonna 2025 ja eteenpäin on yksi vetovoimaisimmista naisjärjestöistä maassamme.

Hankkeessa selvitettiin lisäksi jäsenten, luottamushenkilöiden ja asiantuntijoiden näkemyksiä järjestön veto- ja pitovoimasta sekä ajatuksia järjestön tulevaisuuden toiminnasta. Maaliskuussa 2022 tehtiin jäsenkysely, johon saatiin ennätyselliset 535 vastausta. Hankkeen toimintasuunnitelmaa toteutetaan tulevina vuosina ja hankkeen tuloksia hyödynnetään myös järjestön tulevassa strategiatyössä.

Yhdistysten toiminta

Järjestötoimintaan vaikutti varsinkin alkuvuodesta jo joulun jälkeen tiukentuneet koronaohjeistukset, mutta vuoden kuluessa pystyttiin tilaisuuksia järjestämään enemmän. Digitaalisten kanavien tullessa ihmisille tutuiksi, varsinkin kokouksien, erityisesti johtokuntien ja hallitusten kokouksien pitämisessä hyödynnetään usein digisovelluksia. Kuitenkin on tiedostettu, että järjestötoiminnan tärkeä osa on yhteisöllisyys, joka ei toteudu vain digikanavien kautta. Lisäksi iäkkäämmät henkilöt eivät osaa hyödyntää näitä mahdollisuuksia.

Opintomatka sadonkorjuujuhlaan Ahvenenmaalle

Ahvenanmaan Skördefesten-sadonkorjuujuhlatmatka järjestettiin 15.–17.9. Tällä kertaa matkattiin Helsingistä lähtevällä laivalla. Mukana matkalla oli 43 osallistujaa. Matkalla tutustuttiin sadonkorjuujuhlien antiin eri mautiloilla, joihin oli kokoontunut alueen tuottajia ja pienyrittäjiä. Eri puolilta Suomea tulleille ihmisille matka tarjosi mahdollisuuden tutustua ja verkostoitua samanhenkisten ihmisten kanssa ja osallistua laivamatkan ohjelmaan. Laivamatkoilla nautittiin kauden herkullisista tarjoiluista. Matkaa vetivät järjestöpäällikkö Helena Velin ja kesän harjoittelija Eeva Rantala. Helena Velin kertoi järjestön seuraavan vuoden toiminnan painopisteistä ja ohjelmassa oli myös juustotasting.

Ahvenanmaalla vietettiin yhteisöllistä sadonkorjuun juhlaa. Kuvat Eeva Rantala ja Helena Velin.

Maakunnallisen vuoden maa- ja kotitalousnaisen tai aktiivisen toimijan palkinnot

Lähes jokaisessa piirikeskuksessa valittiin maakunnittain aktiivinen, järjestön toimintaa tunnetuksi tekevä ja muita toimintaan kannustava sekä yhteisöllisyyttä edistävä vuoden maa- ja kotitalousnainen, maaseudun mies, yhdistys tai toimijatiimi. Tunnustusten saajat olivat:

- Etelä-Pohjanmaa: Eija Kurhela, Alavuden Sydänmaan Maa- ja kotitalousseuran naisjaosto, Alavus
- Etelä-Savo:
  - Hirvensalmen maa- ja kotitalousseura, Hirvensalmi
  - tiimi Leena Kosonen ja Paula Kosonen, Lohikosken maa- ja kotitalousseura ry, Sulkava
- Etelä-Suomi:
  - Etelä-Karjala: Airi Kauppinen, Taipalsaaren Maaseutunaiset, Taipalsaari
  - Häme: Liisa Nurminen, Hämeenkosken maa- ja kotitalousseura, Hollola
  - Kymenlaakso: Anneli Metso, Maakansan Maa- ja kotitalousnaiset, Iitti
  - Pirkanmaa: Liisa Naapi, Längelmäen maa- ja kotitalousnaiset, Jämsä
  - Uusimaa: Marja-Liisa Mäkinen, Lohjan Maatalousnaiset, Lohja
- Itä-Suomi :
  - Kainuu: Tarja Tervo, Tipasojan kyläyhdistys, Sotkamo
  - Pohjois-Karjala: Anu Eskelinen, Kiteen maa- ja kotitalousnaiset, Kitee
  - Pohjois-Savo: Riitta Raatikainen, Tervon maa- ja kotitalousseura, Tervo
- Keski-Pohjanmaa: Raija Virta, Hillilän maa- ja kotitalousnaiset, Himanka
- Keski-Suomi: Helena Tamminen-Niemelä, Haapamäen maa- ja kotitalousseura, Keuruu
- Lappi: Petri Manninen, Ranua
- Länsi-Suomi: Anita Kamppi, Lavian maatalousnaiset, Lavia
- Oulu:
  - Maija-Liisa Tausta-Ojala, Terva-Oulun Maa- ja kotitalousnaiset, Oulu
  - Tavastkengän Maa- ja kotitalousseura, Pyhäntä

Valintaprosessin ja palkitsemisen rahoittavat piirikeskukset.

Järjestötuotteet

MKN Keskus hankkii ja myy erilaisia välitystuotteita toimintansa tukemiseksi. Valikoimaa pyritään jatkossa rajaamaan tyypillisiin järjestötuotteisiin, jotka muun muassa edistävät järjestön näkyvyyttä.

Yhtenäistä asustetta kentältä on toivottu jo vuosia. Toiveeseen vastattiin järjestämällä järjestöhupparien hankinta ennakkotilausperiaatteella. Farmari-näyttelystä alkaen markkinoitiin hupparia ja kerättiin tilauksia joulukuun alkupuoleen saakka. Tilauksia kertyi lähes 450 kappaletta ja hupparit toimitetaan alkuvuodesta 2023.

Tulevaan 90-vuotisjuhlaan suunniteltiin juhluvuoden monitoimihelmet sekä korvakorut. Korujen myynti käynnistyi vilkkaasti jo syksyllä.

Monipuolisia järjestökoruja. Kuvat Helena Velin

Viestintä ja markkinointi

MKN Keskuksen viestinnän kärjet toimintavuonna nousivat strategian teemoista:

- suomalaisen ruoan sankaritarinat
- ilmastomyönteinen ja kestävä yhteiskunta
- monimuotoinen luonto
- Suomi kutsuu kylään

Vuonna 2022 viestintää hoiti päätoimisesti vt. viestintäpäällikkö (koko vuosi) ja viestinnän erityisasiantuntija (3 päivää viikossa 1.9.–31.12.).

Viestintää työllisti erityisesti kotisivuprojekti: sivujen suunnittelu/projektinhallinta, sisällöntuotanto, käyttöönotto ja sisällöntuottajien kouluttaminen.

Merkittävä viestintäpanostus kohdistui Farmari-messuille (30.6.–2.7.) ja kekriviikoille (17.10.–6.11.). Media-, hanke-, sisäisen- ja jäsenviestinnän lisäksi viestintä osallistui Koti ja maaseutu -lehden sisällön tuottamiseen ja avusti oikoluvussa.

Sisäinen viestintä ja jäsenviestintä

Sisäisen viestinnän tehostamiseksi otettiin käyttöön uusi viestintäkanava: SharePoint-pohjainen intra-sivusto, joka on rakennettu ja jota kehitetään yhteistyössä ProAgrian kanssa. Sisäisen viestinnän tärkeänä kanavana toimi edelleen Microsoft Teams (tiimityöskentely, etäkokoukset), lisäksi sähköpostilla lähetettiin säännöllisesti viestinnän sekä koko MKN Keskuksen ajankohtaiskirjeitä kaikille MKN-asiantuntijoille. Sisäistä viestintää ja yhteistyön tehostamista pyrittiin parantamaan myös yhteisillä koulutuspäivillä ja muilla F-to-F-tapaamisilla resurssien sallimisissa puitteissa (ks. osio Yhteiset koulutustilaisuudet ja kehitystyö).

Järjestötoiminnasta viestittiin keväällä ja syksyllä lähteneessä yhdistyskirjeessä, Maa- ja kotitalousnaisten kotisivuilla ja sosiaalinen median kanavilla. Erityisesti Me Maa- ja kotitalousnaiset -Facebook-ryhmän suosio jatkuu, ja ryhmän koko oli vuodenvaihteessa lähes 1800 jäsentä (+300 viime vuodesta).

Jäsenasioista viestittiin myös Koti ja maaseutu -lehdessä ja ProAgrian jäsenlehdissä.

Mediaviestintä

Toimintavuonna median seurantapalveluun nousi noin 3 400 hakusanaperusteista mediaosumaa (n. +13 %).

EPressi-palvelun kautta lähetettiin vuoden aikana 21 mediatiedotetta. Media tarttui erityisesti aiheisiin, jotka liittyivät teemakasviksiin ja kekriin.

01.12.2022	Piparjuurta ja inkivääriä loppuvuoden herkkuketkiin
23.11.2022	MKN-PALKITTUJA: Yhdistystoiminta elävöittää kyliä ja auttaa kotouttamisessa
28.10.2022	Nyt saa viettää kotimaista kekriä! *
18.10.2022	Perinteinen kekri suosii kotimaista ruokaa
12.10.2022	Monimuotoisia maisemia: tervetuloa ohjatuille kävelyille maisemapäivänä 20.10.
06.10.2022	Pähkinöistä oiva lisä syksyiseen ruokavalioon
12.09.2022	Osta harkiten, kokkaa luovasti – vältä hävikkiä
08.09.2022	Lähiruokapäivänä vierailaan tiloilla ja ostetaan tuottajilta
02.09.2022	Suomalaisen ruoan päivää vietetään 4.9 - mutta kotimainen ruoka ansaitsee arvostuksensa joka päivä
30.08.2022	Kasvaako kasvimaallasi kaunotar tai oletko sellainen kenties itse?
12.08.2022	Unohdettu karviainen on pihan salainen yllättäjä *
01.07.2022	Vuoden 2022 Maistuva maaseutu -yritykset on valittu
31.05.2022	Kotimainen salaatti sopii kesäpöytään – kokeile myös grillattuna
24.05.2022	Peruskoululaiset kisailivat hävikkiruoan vähentämisessä – ideoita syntyi kotiin ja kouluun
03.05.2022	Maa- ja kotitalousnaiset muistuttaa kotivarasta ja hävikin vähentämisestä
31.03.2022	Kotimainen kaura on tuontiriisille terveellinen vaihtoehto *
25.03.2022	Maa- ja kotitalousnaiset kantaa huolta Ukrainan naisten ja lasten kärsimyksistä
24.02.2022	Välimerellistä vivahdetta ruokiin aromaattisella fenkolilla ja lehtisellerillä
11.02.2022	Maa- ja kotitalousnaiset kampanjoi luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi
18.01.2022	Ravinteikkaat idut syntyvät vaikka astiankuivauskaapissa
13.01.2022	Huomisen hyvä teko -kampanja kannustaa arkisiin ympäristötekoihin

* *Eniten mediaosumia saaneet tiedotteet*

Tiedotteiden keskimääräinen avausprosentti oli hieman yli 34 prosenttia.

Väheksytty puutarhamarja yllättää – tee siitä maailman helpoin jälkkäri

Il Iltalehti 12.8.2022 **Uusi**

@Eeva Paljakka: Maa- ja kotitalousnaisten mukaan se on jäänyt muiden puutarhamarjojen varjoon. – Maultaan karviainen on omaa luokkaansa, toteaa MKN Etelä-Savon ruoka-asiantuntija **Katja Rissanen** tiedotteessa. Karviaiset sopivat happamuutensa vuoksi hyvin myös suoloisten ruokien seuraan. Esimerkiksi...

→ [Lue artikkelin tiivistelmä](#)

Löytnyt: **2 sanaa** | **Tavoittavuus:** 3,8 milj.

Vuoden teemakasvistiedotteista eniten huomiota sai karviaistiedote (34 mediaosumaa)

Unohdettu karviainen pihan salainen yllättäjä

A Aamuset 13.8.2022 **Uusi**

Maa- ja kotitalousnaiset suosittelee sesongissa olevaa, runsasta satoa tuottavaa karviaista. Hieman väheksytty puutarhamarja voi yllättää: karviaista voi käyttää raparperin tavoin. Karviainen sopii niin makeisiin kuin suolaisiin kokkauksiin. Karviainen kasvaa viljeltyinä lähes koko maassa...

→ [Lue artikkelin tiivistelmä](#)

Löytnyt: **2 sanaa** | **Tavoittavuus:** 58 t.

Karviaistiedote kiinnosti niin paikallismedioita kuin valtakunnan mediaa.

Mitä pitää tehdä jääkaapissa ja pakastimessa oleville ruoille, jos...

MTV uutiset 5.5.2022

Maa- ja kotitalousnaiset nostaa tiedotteessaan esiin tärkeitä seikkoja kotivaraan liittyen. **Maa- ja kotitalousnaisten** järjestöpäällikkö, 72 tuntia -kouluttaja **Helena Velin** muistuttaa, että kotivara ei ole aarrelaatikko, joka avataan häiriötilanteessa. – Kyse on arjen tuotteista, joita varataan...

→ [Lue artikkelin tiivistelmä](#)

Löytnyt: **3 sanaa** | **Tavoittavuus:** 3 milj.

Varautuminen ja kotivara näkyi hyvin mediassa.

Kotipuutarhasta saa täydennystä osteruokaan – Asiantuntija Anu...

KP Keskipohjanmaa 17.3.2022 **2** **Uusi**

@Pia Rähälä: maa- ja kotitalousnaisten maisema- ja ympäristöasiantuntija Anu Ainasoja vahvistaa, että kotitarveviljely kiinnostaa nyt. Puutarhaharrastuksen suosio on kasvanut koronapandemian aikana, ja nyt hyötykasvien viljelyyn kannustavat puheet ruuan hinnan noususta. Keski-Pohjanmaan **maa- ja kotitalousnaisten**...

→ [Lue artikkelin tiivistelmä](#)

Löytnyt: **2 osumaa 1 sana** | **Tavoittavuus:** 133 t.

Myös kotitarveviljely kiinnostaa ja saa mediatilaa.

Kekri on suomalaisten sadonkorjuujuhla – Maa- ja...

Kuhmolainen 31.10.2022 Uusi

Maa- ja kotitalousnaiset on elvyttänyt kekriperinnettä jo usean vuoden ajan. Kekrin keskiössä ovat kotimainen ruoka, yhdessäolo ja elinvoimaisen maaseudun arvostaminen. Syksy on kekri eli sadonkorjuujuhlan aikaan. – Mitä jos tänä vuonna vietettäisiin amerikkalaisen halloweenin sijasta...

[→ Lue artikkelin tiivistelmä](#)

Löytynyt: **2 osumaa 1 sana** | **Tavoittavuus:** 46 t.

Loka-marraskuun kekriviikoilla julkaistiin kaksi kekriaiheista mediatiedotetta, jotka poikivat lähes 50 mediaosumaa.

Lampaat, naudat ja hevoset hoitavat maisemaa yhä useammin –...

YLE.fi 20.5.2022 Uusi

@Heini Holopainen: maa- ja kotitalousnaisista arvioi, että pienessä maakunnassa väki tuntee toisensa, eikä nettipohjaiselle palvelulle ole nähty aiemmin tarvetta. Ensimmäisiä ilmoituksia on nyt saatu. – Pankille on tarvetta, sillä paljon tulee kyselyitä yksityisiltä ihmisiltä, joilla on laidun, mutta ei eläintä,...

[→ Lue artikkelin tiivistelmä](#)

Löytynyt: **1 sana** | **Tavoittavuus:** 6,2 milj.

MKN:n työ luonnonlaidunnuksen edistämiseksi kiinnostaa mediaa.

TAKAISIN

Radio Suomi Hämeenlinna

Ruokapuheita laiturilla juuri ennen Suomalaisen ruoan päivää

Julkaistu: pe 2.9.2022 · Kuunneltavissa toistaiseksi · 122 kuuntelukertaa

TOISTA LISÄÄ JONOON LATAA TIEDOSTO

Sunnuntaina vietetään Suomalaisen ruoan päivää. Etelä-Suomen maa- ja kotitalousnaisten ruoka-asiantuntijat Satu Nokkonen ja Sivi Malin sekä K-Supermarket Hattulan kauppias Miro Parjainen juttelevat ruoasta toimittaja Kati Turtolan kanssa. Taustalla äänittelevät myös yläämankarjan lehmät ja yksi sonni Kalvolan Jalavanniemen laiturilla.

Siirry sarjan sivulle >

JAA:

Kuuntele myös <>

MKN:n ruoka-asiantuntijat olivat Radio Suomessa puhumassa luonnonlaidunnuksesta ja kotimaisesta ruoasta.

Moni ei tule ajatelleeksi tätä syödessään riisiä – kotimainen...

MTV UUTiset.fi 31.3.2022

Maa- ja kotitalousnaisten tiedotteessa. Yhdistys muistuttaa, että tuontiviljojen sijaan olisi hyvä suosia välillä kotimaista ja vaihtaa esimerkiksi riisi kotimaiseen kauraan tai ohraan. Moni ei ole tullut ehkä ajatelleeksi, että esimerkiksi kuitupitoisella kotimaisella kauralla on neljä kertaa...

[→ Lue artikkelin tiivistelmä](#)

Löytynyt: **1 sana** | **Tavoittavuus:** 2,9 milj.

Riisin korvaaminen kotimaisella kauralla oli top 3 -tiedotteiden joukossa (30 mediaosumaa).

Medialle annettiin vinkkejä haastateltavista henkilöistä ja alueellista toimintaa nostettiin esille muun muassa Keskuksen tiedotteissa, uutisissa, sosiaalisessa mediassa ja Koti ja maaseutu -lehdessä.

ProAgrian keväällä julkaistuun asiakaslehteen sekä huhti- ja lokakuussa julkaistuihin ajankohtaisliitteisiin toimitettiin Maa- ja kotitalousnaisten teemoihin liittyviä artikkeleita. Erityisesti ajankohtaisliitteet saivat laajan lukijakunnan, sillä ne ilmestyivät Maaseudun Tulevaisuus -lehden välissä.

Sidosryhmäviestintä

Sidosryhmien ja potentiaalisten sidosryhmien edustajien kanssa jatkettiin yhteistyön edistämistä. Maa- ja kotitalousnaisten ansiosta vakiintuneen ja hyvin näkyvyyttä saavan Puunhalausviikon ydinryhmään (Viherympäristöliitto, Luonnonvarakeskus ja MKN) saatiin mukaan Natur och miljö, jonka kautta kampanjan sanoma saavuttaa paremmin myös ruotsinkielistä väestöä. MKN:n perinteistä Impin päivää vietettiin yhteistyössä Suomen Kylien kanssa. Impin päivän tapahtumia kytkettiin Avoimet kylät -päivään, ja yhteistyöllä molemmat tapahtumat saivat entistä enemmän näkyvyyttä. Uutta sidosryhmäyhteistyötä edustaa myös MKN:n mukanaolo Astetta alemmas -energiänsäästökampanjassa, jonka järjestäjiä ovat TEM, Energiavirasto, Motiva, ympäristöministeriö, Valtioneuvoston kanslia, Sitra.

Verkko- ja someviestintä

Maa- ja kotitalousnaisten kotisivut siirtyivät uudelle tekniselle alustalle. Teknisesti, sisällöllisesti ja visuaalisesti uudistetut sivut julkaistiin toukokuussa 2022. Uudet kotisivut tarjoavat entistä paremmat mahdollisuudet tuoda esille Maa- ja kotitalousnaisten koko toimintaa, eri aihekokonaisuuksia sekä asiantuntijatekstejä ja hankkeita. Uudet sivut täyttävät saavutettavuus- ja GDPR-vaatimukset. Sivut rakennettiin yhteistyössä ProAgrian kanssa. MKN Keskus vastasi valtakunnallisesta sisällöstä ja alueellisesta sisällöstä vastasivat piirikeskukset.

Verkkosivuilla vieraili 15.5. - 31.12.2022 noin 90 000 uniikkia kävijää. Kaiken kaikkiaan sivuja selailtiin niiden olemassaoloaikana noin 175 000 kertaa. Eniten vierailijoita oli sivuston päänäkymässä ja ruokaohjeissa.

Sivuille saavuttiin eniten orgaanisen haun kautta (71 %), seuraavaksi eniten suoralla linkillä (16 %) ja kolmanneksi eniten sosiaalisen median (10%) kautta. Suurimman osan sosiaalisen median kävijöistä toi edelleen Facebook.

Maa- ja kotitalousnaisten sosiaalisen median kanavia päivitti pääasiassa viestintä. Lisäksi sisältöä tuottivat järjestöpäällikkö, kehityspäälliköt sekä nimetyt viisi maisema-asiantuntijaa. Toimihenkilöitä kannustettiin sosiaalisen median aktiiviseen käyttöön ja Keskuksen tileiltä jaettiin asiantuntijoiden julkaisuja.

Maa- ja kotitalousnaisten Facebook-sivuille tehtiin noin 200 julkaisua toimintavuoden aikana. Sivutykkäysten määrä vuodenvaihteessa oli noin 5 600. Määrä nousi noin 300:lla. Sivujen kattavuus toimintavuonna oli lähes 63 500 (13 % vähemmän kuin edellisvuonna).

Mainosta julkaisua

Tänään julistettiin Maistuva maaseutu - tunnustuspalkinnon saaneet yrityk...

1. heinäkuu 2022 klo 15.18

Tunnus: 5426051604100258

Vuorovaikutukset

👍 267 reaktiota

💬 28 kommenttia

➦ 4 jakoa

Kattavin eli eniten yksittäisiä henkilöitä (5 614) tavoittanut julkaisu oli Maistuva maaseutu -tunnustuspalkinnon saaneet. Julkaisu sai myös hyvin reaktioita ja kommentteja.

Mainosta julkaisua

Tasavallan presidentin on myöntänyt kunniamerkkejä myös tänä vuonna 6.12....

2. joulukuu 2022 klo 12.32

Tunnus: 5871467442892003

Vuorovaikutukset

👍 351 reaktiota

💬 113 kommenttia

➦ 4 jakoa

Eniten reaktiota (tykkäyksiä ja jakoja) ja kommentteja vuonna 2022 sai Tasavallan presidentin MKN- ja ProAgria-toimihenkilöille myöntämien kunniamerkkien jako.

Maa- ja kotitalousnaisten Instagram-tilillä julkaistiin toimintavuonna noin 140 feed-julkaisua, lisäksi kymmeniä 24-h tarinoita. Seuraajien määrä nousi toimintavuoden aikana lähes 2,2 tuhanteen. Tykkäysten määrä/julkaisu vaihteli muutamista kymmenistä lähes sataan.

Mainosta julkaisua

#MKNmaisema 'n asiantuntijat retkeilevät muutaman päivän Etelä-S-
23. elokuu 2022 klo 16.13
Tunnus: 17949426209114374

Vuorovaikutukset

♡ 65 tykkäystä
💬 2 kommenttia

Tehokkuus

Kattavuus ⓘ

Yhteensä
1152

Huonoin Paras

Tämä julkaisu tavoitti ihmisiä 100 % enemmän kuin 50 viimeisintä Instagram-julkaisuasi ja -tarinaasi.

Kattavuus 1 152

Tykkäykset, kommentit ja jaot ⓘ

Yhteensä
69

Huonoin Paras

Tämä julkaisu sai tykkäyksiä, kommentteja ja jakoja 96 % enemmän kuin 50 viimeisintä Instagram-julkaisuasi ja -tarinaasi.

Tykkäykset	65
Kommentit	2
Jaot	2

Feed-julkaisuista kattavimmin Instagramin käyttäjät tavoitti MKN Maisemapalvelut/Puunhalausviikko-teemainen julkaisu (1152 yksilöllistä henkilöä).

Mainosta julkaisua

Maa- ja kotitalousnaiset tuomitsee Venäjän sotatoimet Ukrainassa. Ka
28. helmikuu 2022 klo 10.21
Tunnus: 17866027295638872

Vuorovaikutukset

♡ 94 tykkäystä
💬 Yksi kommentti

Tehokkuus

Kattavuus ⓘ

Yhteensä
810

Huonoin Paras

Tämä julkaisu tavoitti ihmisiä 98 % enemmän kuin 50 viimeisintä Instagram-julkaisuasi ja -tarinaasi.

Kattavuus 810

Tykkäykset, kommentit ja jaot ⓘ

Yhteensä
99

Huonoin Paras

Tämä julkaisu sai tykkäyksiä, kommentteja ja jakoja 100 % enemmän kuin 50 viimeisintä Instagram-julkaisuasi ja -tarinaasi.

Tykkäykset	94
Kommentit	1
Jaot	4

Feed-julkaisuista eniten tykkäyksiä (99 kpl) sai MKN:n Venäjän sotatoimet Ukrainassa tuomitseva julkaisu.

Maa- ja kotitalousnaisten Twitter-tili sai 70 uutta seuraajaa toimintavuoden aikana. Järjestön omat julkaisut saivat toimintavuonna noin 69 000 näyttökertaa. Julkaisuissa keskityttiin Maa- ja kotitalousnaisten toiminnan, asiantuntijuuden ja vaikuttavuuden esilletuomiseen.

Erityisesti Huomisen hyvä teko -kampanjan twiitit saivat paljon näkyvyyttä ja keräsivät reaktioita (tykkäyksiä, jakoja ja kommentteja).